

Rhynchophorus ferrugineus

Becut vermell

Rhynchophorus ferrugineus (Olivier, 1790)

El **becut vermell** de les palmeres és un Coleòpter de la família *Curculionidae*.

Té l'origen a Malàisia. Arribà a Espanya l'any 1995; concretament, a Granada. Després apareix a València (2004), a Múrcia (2005), a les Canàries (2006) i a Catalunya (2006).

En Mallorca s'ha detectat per primera vegada en octubre de 2006 a sa Ràpita (Campos).

Espècies afectades

L'insecte ataca un gran nombre d'espècies de palmera. Als països on és originari pot trobar-se sobre cocoters (*Cocos nucifera*) i Palmeres de Guinea (*Elaeis guineensis*) entre d'altres moltes palmeres.

També està citat en *Agave americana* o *Saccharum officinarum* (canya de sucre).

Danys del becut vermell

No obstant això, a la Península i Canàries s'ha observat només sobre Palmera canària (*Phoenix canariensis*) i amb menys freqüència, en la palmera datilera (*Phoenix dactylifera*)

Descripció del insecte

L'ou és molt petit (2 mm) i blanquinós. La larva no té potes, és piriforme, amb el cos també de color blanquinós i marró roig, el cap. Passa per entre cinc i nou estadis larvaris i acaba pupant en un capoll fet amb fibres de la palmera. L'adult és un escarabat de color vermell amb ratlles longitudinals negres i amb el rostre allargat (bec) característic de la família dels curculiònids.

Capoll del becut vermell

Larva de *R. ferrugineus*

El cicle dura entre tres i quatre mesos, i té tres o quatre generacions a l'any, normalment en la mateixa palmera mentre hi hagi aliment. Ara bé, també pot colonitzar-ne d'altres atret per l'olor de la palmera malalta o acabada de podar. És un insecte molt gregari i se'n poden trobar fins a tres-cents exemplars en una mateixa palmera.

Danys

Com la *P. archon*, la larva de *R. ferrugineus* al principi mossega les fulles tendres i, després, barrina el tronc de la palmera.

El primer dany observable exteriorment és que cau o es **despenja alguna fulla de l'interior de la corona**; si s'estira es desprèn amb facilitat i podem observar les mossegades a la base de la palma.

Sol estar molt prop de l'ull, on en poden trobar totes les formes a la vegada (larva, capoll-pupa, adult). A diferència de *P. archon*, ataca directament a l'ull de les *Phoenix canariensis*, i la mort de la palmera sòl ser qüestió de temps.

Pareix que en *Phoenix dactylifera* té preferència pels fillols i la part baixa de la planta.

Danys causats pel *R. ferrugineus*

Alerta de Sanitat Vegetal

Eruga barrinadora Becut vermell

Dues perilloses plagues de les palmeres

Paysandisia archon

larvaris en què fa una mica des del 0,7 cm, al començament, fins a 9 cm, al darrer estadi.

Danys

Per començar, l'eruga mossega les fulles tendres que quan s'obren mostren forats distribuïts en forma de ventall. Després, barreja el tronc de la palmera durant un període d'un o dos anys fins que completa el seu cicle, i s'observa a l'exterior (sobretot, en garballons) una pasta atarradissa de serradís i d'excrements.

Eruga barrinadora

Paysandisia archon (Burmeister, 1880)

És un lepidòpter de la família Castniidae.

L'origen se situa entre l'Argentina i l'Uruguai.

Es va descobrir a Espanya l'any 2001, concretament a Catalunya. El 2002 se'n trobaren a València.

A Mallorca s'ha observat des de l'any 2003, a Formentor; Després, a Manacor (2004), a Inca (2005) i a Lluçmajor i Santanyí (2006)

Espècies afectades

Afecta nombroses palmeres però té preferència pel *Chamaerops humilis* seguit de la *Phoenix canariensis*, la *Trachycarpus fortunei* i les *Washingtonia* spp.

Les fulles mossegades s'obren i mostren ferides distribuïdes en ventall.

Descripció de l'insecte

La papallona té una envergadura de vuit a deu centímetres. Les ales anteriors són de color marronós i les posteriors, amb vistoses taques taronges, blanques i negres.

Els ous són fusiformes, parells a grans d'arròs. L'eruga té tres parells de potes i passa per entre set i nou estadis

Pasta atarradissa composta per serradís i excrements de l'eruga.

A les ferides de poda (sobretot, a la *Phoenix* sp.) es poden observar galeries i, de vegades, els capolls. Normalment les galeries estan en zones circumdants a l'ull, i la palmera pot aguantar anys. No obstant això, en palmeres petites (sobretot, en garballons) pot afectar l'ull ràpidament perquè té menys espai on alimentar-se, de manera que provoca aviat la mort de la palmera.

Galeries i crisàlides als talls de poda i a la base dels raïcs foliars.

<http://sanitatvegetal.caib.es>

971 17 61 00

Per donar avisos de les plagues o sol·licitar més informació

Conselleria d'Agricultura i Pesca
C/ dels Foners, 10. Palma

Altres larves que no són plagues i s'observen en les palmeres:

Els denominats "ous blancs" (*Dryctes*, Cefonia) es troben amb freqüència en palmeres; en què es nodreixen de teixits en descomposició, i poden trobar-se en palmeres afectades per vertaderes plagues i/o malalties. És diferencien del becú perquè tenen potes i de *Paysandisia*, per l'aspecte general, per l'extrem anal de color obscur i perquè es troben a l'exterior de la palmera i no fent galeries.

Què s'ha de fer?

En ambdós casos (*P. archon* i *R. ferrugineus*) es tracta de plagues molt perilloses per a les palmeres: és necessària la intervenció oficial dels responsables de la Conselleria d'Agricultura i Pesca. En cas de detectar els danys que es descriuen en aquest tríptic heu de posar-vos en contacte amb la Secció de Sanitat Vegetal de la Conselleria.

Govern
de les Illes Balears

www.caib.es

012 C